

UŽ LYČIŲ LYGYBĖS ĮGYVENDINIMĄ APDOVANOTOS ŠEŠIOS LIETUVOS SAVIVALDYBĖS

2016 m. lapkričio 3 dieną Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje šešių savivaldybių merams ministrė A. Pabedinskienė įteikė 2016 m. apdovanojimus už moterų ir vyrų lygybės įgyvendinimą.

Apdovanojimai įteikti pagal konkursą, kuris buvo organizuotas vykdant Valstybinę moterų ir vyrų lygių galimybių 2015-2021 metų programą. Konkurso parėmė remia Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, o įgyvendino Lietuvos moterų lobistinė organizacija, vienijanti 35 Lietuvos nevyriausybinės organizacijas dirbančias moterų ir vyrų lygybės srityje.

Apdovanojimas „Už moterų ir vyrų lygybės priemonės švietimo srityje“ įteiktas Pasvalio rajono savivaldybei. Šioje savivaldybėje aktyviai vykdomos neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos, organizuojami užsiėmimai moterų ir vyrų lygybės tema, ypatingas dėmesys skiriamas mokinių profesiniam orientavimui, mokiniai skatinami rinktis profesiją ne pagal lytį nusistovėjusius stereotipus, o pagal gebėjimus ir polinkius. Šioje savivaldybėje už lyčių lygybę yra paskirtas atsakingas darbuotojas.

„Už moterų ir vyrų lygybės priemonės socialinėje, sveikatos ir sporto srityse“ apdovanojama Alytaus raj. savivaldybė. Šioje savivaldybėje moterims ir vyrams teikiamos įvairių rūšių socialinės paslaugos institucijose ir namuose nepriklausomai nuo lyties, gaunamų pajamų ar socialinės situacijos. Vaikų darželio darbas užtikrintas visus metus. Visų amžiaus grupių gyventojams prieinamos visuomenės sveikatos paslaugos. Visuomenės sveikatos stebėsenos duomenys yra analizuojami išskiriant lyčių skirtumus ir akcentuojant sergamumo bei mirtingumo rodiklius pagal lytį. Savivaldybėje ypač populiarūs vieši renginiai, skirti Motinos, taip pat Tėvo dienai.

Utenos raj. savivaldybė apdovanojama „Už moterų ir vyrų lygybės priemonės užimtumo ir verslo srityse“. Utenos raj. savivaldybė daug dėmesio skyrė moterų ir vyrų lygybei organizuojant jaunimo užimtumą ir plėtojant smulkųjų ir vidutinį verslą savivaldybėje. Smulkaus ir vidutinio verslo subjektams remti nepriklausomai nuo lyties buvo parengtos ir įgyvendintos rėmimo programos, kas paskatino smulkaus ir vidutinio verslo subjektų kūrimąsi ir plėtrą. Taip pat nemažai savivaldybėje nuveikta mažinant smurtą artimoje aplinkoje - kartu su Utenos apskrities Vyrų krizių centru savivaldybė nuolat įgyvendina smurtinio elgesio keitimo programas.

„Už moterų ir vyrų lygybės priemonės gerinant savivaldos infrastruktūrą“ apdovanojama Druskininkų savivaldybė. Druskininkų savivaldybė 2015 m. į viešosios infrastruktūros projektus investavo apie 7 mln. Eurų, ko rezultate pagerino savivaldos infrastruktūrą - rekonstravo ir įrengė naujas aikštes, parkus, poilsio zonas, pėsčiųjų ir dviračių takus, kas žymiai pagerino moterų ir vyrų gyvenimo kokybę. Svarbu ir tai, kad Druskininkų savivaldybės administracijai vadovauja 8 moterys ir 8 vyrai.

Tauragės raj. savivaldybė pagerbta **„Už savivaldybės politikų, administracijos darbuotojų bei darbdavių gebėjimų stiprinimą, įgyvendinti moterų ir vyrų lygybę“.** Ši savivaldybė kartu su Tauragės moters užimtumo ir informacijos centru organizavo seminarus moterų ir vyrų lygybės tema savivaldybės administracijos ir NVO darbuotojams, vykdė akcijas pvz. „16 dienų

be smurto prieš moteris“ , nagrinėjo tarptautinius dokumentus dėl diskriminacijos (pvz. Jungtinių Tautų visų diskriminacijos formų prieš moteris panaikinimo Konvencijos įgyvendinimą). Be to, Tauragės raj. savivaldybės taryboje nuo 2015 metų veikia MOTERŲ FRAKCIJA ir Tauragės rajono savivaldybės tarybos VYRŲ JUNG TINĖ FRAKCIJA.

Labiausiai pasižymėjusiai Jonavos raj. savivaldybei suteiktos dvi nominacijos „Už daugiausia moterų ir vyrų lygybės priemonių, įtraukimą į strateginius veiklos ir plėtros planus“ bei „Už moterų ir vyrų lygybės viešinimą savivaldybėje ir už jos ribų“

Jonavos raj. savivaldybė, kuri į strateginį veiklos planą ir plėtros planus įtraukė priemones, tiesiogiai skatinančias moterų ir vyrų lygybę. Šios priemonės apima daugelį savivaldybės vykdomų veiklų: švietimo, kultūros, sporto, socialinėje, verslo srityse, savivaldybės infrastruktūros gerinimą ir kt. srityse. Jonavos raj. savivaldybės vizijoje yra aiškiai apibrėžtas moterų ir vyrų lygybės siekis, kas padeda savivaldybei siekti užsibrėžtų tikslų atkreipiant dėmesį į lyčių lygybės svarbą teikiant viešąsias paslaugas gyventojams.

Konkursas organizuojami jau antri metai, 2015 m. apdovanojimai buvo suteikti 10 pačių aktyviausių savivaldybių, kurios buvo atrinktos remiantis projekto „Lyčių lygybė – pelninga investicija“ rezultatais. Šiais metais konkursas buvo organizuotas pagal nuostatus, parengtus 2015 m. Konkurso organizavimui buvo suburtas Konkurso organizacinis komitetas, kurio nariai suderino konkurso anketą bei pakvietė dalyvauti visas savivaldybes, prašydami ją užpildyti. Savivaldybių atsiųstas anketas vertino Komisija pagal vertinimo kriterijus. Smagu pasidžiaugti, kad nemaža dalis konkurse dalyvavusių savivaldybių įvardijo atsakingus už lyčių lygybę asmenis, minėjo, jog strateginiuose planuose yra numatytos tiek tiesioginės, tiek netiesioginės priemonės lyčių lygybės įgyvendinimui. Kai kurios jų labai konkrečiai orientuotos į lyčių lygybę ir su numatytomis tam lėšomis. Pavyzdžiui; veiklos programoje iškeliant uždavinį moterų ir vyrų lygybės užtikrinimas. Dalis savivaldybių akcentavo, kad jau atliekama statistinė analizė pagal lytį apie skirtingus moterų ir vyrų poreikius paslaugoms, bei įvairias paslaugas gavusius asmenis. Svarbu paminėti ir tai, kad strateginiuose planuose įvedami įgyvendinimo rodikliai, segreguoti pagal lytį. Iš konkrečių priemonių pažymėtini mokymai lyčių lygybės tematika, informacijos sklaida, Motinos ir Tėvo dienos minėjimai. Taip pat savivaldybės mini, jog siekdamos padėti gyventojams spręsti darbo ir šeimos derinimo problemas, užtikrina vaikų darželių paslaugas ištikus metus, organizuoja popamokinį vaikų užimtumą.

Konkursas yra pozityvi priemonė, kuria Lietuvos savivaldybės skatinamos ne tik siekti faktinės moterų ir vyrų lygybės, ne tik efektyviai įgyvendinti LR Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 3 straipsnio nuostatas, įpareigojančias savivaldybes įtraukti moterų ir vyrų lygių galimybių priemones į savivaldybių strateginius ir/arba veiklos planus, bet ir tarpusavyje pasidalyti ir pasidžiaugti gerąją praktika šioje srityje. Juk iš tiesų labai svarbu, kad konkursas būtų ne formalus, o parodytų, kad savivaldybės siekdamos atsižvelgti į moterų ir vyrų skirtingus poreikius, kurtų gerovę savo gyventojams.

Lietuvos moterų lobistinės organizacijos pirmininkė

Audronė Kisielienė